

K
KALI
PSO

K

Miša Mihajlo Kravcev
HRAM BELIH
KONJA

edicija

KALIPSO (knjiga br. 11)

izdavač

Blum

uredništvo, lektura, korektura

Tijana Petković (Kalipso)

Tamara Krstić

Aleksandar Šurbatović

© Mihajlo Kravcev 2022.





Hram belih konja I deo	7
Hram belih konja II deo – U osvit ljudi i religija	95
Hram belih konja III deo – I na istok i na zapad	177
Pogovor ili predgovor	262

I DEO

1.

Dva prelepa, blistavo bela konja galopirala su zelenim travnjakom, ponosno držeći glave uzdignute u maniru kraljeva, sa belim penama od griva koje su njihovoj pojavi davale gotovo nestvarni izgled.

- Pogledaj ih - rekao je Tlar - možda najlepší dar boga Posejdona ljudima.

Freju nije morao to da kaže, jer ih je ovaj opčinjeno posmatrao kao i uvek i svaki put sa onim istim uživanjem, kao da ih gleda prvi put.

A ovo su bili posebno izabrani konji.

Svako zvanično pojavljivanje Velikog Atlana, na visokom platou, terasi ispred palate, zahtevalo je prisustvo Kralja-konja i Kraljice-kobile. Odmah ispod platoa u kočiji koju su vukla dva prekrasna konja, stajala je ogromna bela mermerna statua boga Posejdona, sa trozupcem od oreihalka u ruci, koji je simbolizovao njegovu vlast na nebu, nad šumom i bićima na zemlji, kao i rudama u utrobi zemlje. Tako bi narodu koji bi stajao dole u podnožju, izgledalo kako to sam bog stupa napred, a odmah za njim Veliki Atlan, koji bi im se obraćao u ime boga i krune koju nosi. Sa obe strane platoa stajali bi Kralj i Kraljica konja, Kralj sa leve strane Velikog Atlana, a Kraljica sa desne, dok bi oba konja za povodac držali mladić i devojka iz hrama, njihovi zvanični čuvari, odeveni u zelene boje šume.

Mladi Frej koji je bio sada taj zvanični čuvar Kralja-konja, znao je kako je davno čitavo Veliko ostrvo bilo prekriveno

šumom koja je nekada bila prepuna prelepih slobodnih konja. Sada su ovdje u hramu, uzgajali i čuvali one najljepše primerke, isključivo bele boje. A šume je po pričama bivalo sve manje, čak na nekim jugozapadnim ostrvima, koji su ležali već blizu istočnog kontinenta, skoro da je više nije ni bilo.

– Još malo, pa ih pozovite natrag – osvrnuo se sada i prema Eoli, zvaničnoj čuvarci Kraljice-kobile. Ona sada nije pokazivala toliko oduševljenje ovim poznatim prizorom, koliko su to pokazivali njih dvojica, i stajala je malo iza, krajnje rutinski prevrćući u ruci već spreman pribor za četkanje konjske dlake. – Ne treba da se premore, sutra moraju da izgledaju lepo ispred palate.

Eola se osmehnula kao da za tom konstatacijom nije bilo nikakve potrebe.

– I Rivas i Rivera – nazvala je konje sada onako kako su ih oni nazivali u Hramu – uvek izgledaju prekrasno.

Stari Tlar, upravnik hrama konja, okrenuo se žmirkajući. Bio je više dobrodušan, nego što je umeo ili želeo da sebe predstavlja kao neki važan autoritet.

– Sutra je važna svetkovina.

– Znam, čika Tlare, svake godine je do sada bila jednako važna... – osmehivala se isto kao maločas. – Ali, iskreno, mene više raduje ono što dolazi uveče... Da gazim kakao i sve ono što ide posle toga... – hitro je pogledala u Freja na trenutak, pa opet brzo skrenula pogled.

Frej, kao da se od toga malo, neprimetno trgao. Nije voleo drogiranje kakaom, a i sam kakao, kao da više nije bio kao nekada. Vekovima je služio za veselje, o njemu su se pisale pesme i u njegovu čast se plesalo, ali u poslednje vreme raspoloženje i posledice koje je ostavljao, kao da su postajale neuporedivo jače. Ljudi su postajali razuzdaniji, promenjeni, a kao da su ga sve više želeli. I kod onih koji su

ga često koristili, menjali su se pogled i karakter, ponekad i sam fizički izgled tela.

Freja su sve te stvari pomalo i plašile. Naravno da je probao, ali nije voleo te promene u osećanjima koje nije mogao da kontroliše, niti da se potom prepušta raspoloženjima za koje nije znao gde ga mogu odvesti. Drogiranje kakaom, bilo je uzelo toliko maha, da su svi skupovi bez toga bili prosto nezamislivi, ali ni oni više nisu bili kao nekada. I uvek bi sve nekako gubilo kontrolu, a on koji se nije najbolje snalazio u takvim situacijama, više je voleo da ih izbegne.

– Molim vas, Svetosti, opušteno. – Teško je skrivala nape-
tost u glasu Fliola, posmatrajući sa male udaljenosti glavnu
sveštenicu.

– Ti budi oprezna – odvrtila joj je Ea. – Ukoliko pokažeš
bes, one će te izujedati, zapravo, ti budi mirna.

Eu je sada gotovo nerviralo prisustvo Fliole, ali znala
je da mora ostati mirna i potpuno primiriti sva osećanja,
osim onog tihog uzbuđenja koje ju je lagano, kao ritmički i
nadolazeći talasi, preplavljivalo, svuda u telu.

Bila je gotovo cela prekrivena pčelama, dok je oprezno
vadila saće iz košnice. Uzbuđivalo je da to radi ovako, bez
zaštitnih platana ili velova i volela je adrenalin koji bi je tada
obuzimao, a Fliola joj je sada samim svojim prisustvom
smetala da potpuno uživa u toj svojoj intimi.

Ako bi samo načinila pogrešan pokret, ili počela da
emituje bes, ili drugu neku takvu pojačanu emociju, pčele bi
je istoga trena sve napale i izujedale i bila bi mrtva. Ovako,
oprezno, pomerala se malo-pomalo, osećajući ih sve kako se
i one pomeraju i nadražuju je svuda po koži, po licu, vratu,
ispod pazuha...

– Pčelice, podanice moje... – pričala je tiho i usporeno, u ritmu svojih pokreta. – ... Došla vam je vaša velika matica da vam uzme med koji ste za nju sakupile... Vaša prava velika matica...

Dok je uzbuđenje u njoj raslo, izvadila je i poslednje saće i oprezno, spustila ga pored ostalih u torbu koju je držala.

– Hajde, pčelice podanice, da vidimo koja će se danas žrtvovati za svoju veliku maticu... – nastavljala je, ali se lagano, istim usporenim pokretima udaljavala, dok su mnoge pčele već uzletale sa nje, nazad prema košnici.

Na kraju ih je od čitavog roja ostalo svega nekoliko.

– Ne, ne – nastavljala je. – Cenim tvoju žrtvu, ali nećemo na licu... Sutra je praznik kakaoa i onda ples, nećemo na licu nikako, velika matica mora da blista sutra i da sve zaseni...

Jedna pčela joj je bila ostala negde u nedrima i ona je hitrim pokretom pritislula dlanom, kriknuvši načas kada je ubola.

– Eto i žrtve – kao da je odahnula, gotovo zadovoljno trljajući mesto gde je pčela bila ubola.

– Treba i ti nekad da pustiš da te ubode pčela – okrenula se prema Flioli. – Od toga se dobija lepši ten.

Fliola je na to pogledala poslušno kao i uvek, ali sa neprobojnim izrazom lica. Ta neugledna špicasta ženica, koja je toliko želela da bude i da izgleda važna, bila je sada obojila kosu u plamenocrveno, kao da će joj to pomoći da je neko od muškaraca primeti, razmišljala je Ea, posmatrajući Fliolu, pogotovo sada, kada su žene na Velikom ostrvu izgledale lepše nego ikad. Ali bila joj je potrebna, čitala je planete i zvezde, čak i bolje od nje i iako to nikada nije priznavala, znala je da je tako.

Znajući da je lepa, ili bar dovoljno lepa, zabacila je kosu, još trljajući prstima ono mesto, gde je maločas bila ubola

pčela. – Hajde da odnesemo ovo, pa da polako pripremimo za sutra.

– Da, Vaša svetosti – odgovorila je Fliola i pošla za njom.

Dar je stajao i čekao, ispred velike stene, duboko u podnožju palate, na mestu gde ga od obilja drveća i rastinja niko sa prstenova koji su činili grad i okruživali palatu, ne bi mogao videti. A bila je i noć, istina, ugodno obasjana gotovo punim mesecom, izuzev mesta na kome je stajao, skrivenog u potpuni mrak.

Iznenada, kamen koji je zapravo bio tajni prolaz, pomerio se i Dar je ugledao lice Velikog Atlana, pod narandžastim, slabim odsjajem baklje koji je dolazio negde iznutra.

– Pssst – stavio je Veliki Atlan prst na usta, pre nego što je Dar uspeo da reaguje. – Uđi ovde – pozvao ga je u prostoriju u kojoj osim baklje nije bilo gotovo ničega do nekoliko uglačanih stena koje su mogle poslužiti da se na njih sedne i kamenih stepenika koji su vodili negde daleko gore.

– Prićaćemo tu – seo je Veliki Atlan na stenu i rukom mu pokazao da i on učini isto. – Nećemo ići gore u moju unutrašnju odaju, tamo je sada verni Tisej i čak ni on ne zna sa kim se ovde nalazim i u vezi sa čim.

Zaista, nedugo pre toga, pozvao je Tiseja, svog upravnika dvora, u onu unutrašnju odaju u kojoj je ponekad sa raznim vodio neke poverljivije razgovore i naložio mu da sedi tu i da dobro pazi kako niko ne bi primetio da je odsutan. A onda je otvorio tajni prolaz i sišao stepenicama do prostorije u koju je sada uveo Dara. Ovaj susret odvijao se pod najvećim mogućim velom tajnosti.

Dar je počeo da razvija nekoliko velikih pergamenata na steni, između njih.

- Da li si sve proverio i da li si potpuno siguran? – pitao je Veliki Atlan.

- Da, proverio sam i potpuno sam siguran. Događaj koji očekujem dogodiće se upravo sedmog dana meseca Khana, tačno za pet godina od sada.

Mudro visoko čelo Velikog Atlana, kao da se malo zateglo od razmišljanja, dok je rukom pogladio svoju tamnu negovanu bradu.

- Znači, nema nikakve sumnje?

- Nikakve, Visosti. Evo pogledajte položaj Venere tada i deklinaciju Marsa koja...

- Verujem ti – kratko ga je presekao Veliki Atlan. – A i ne možeš me naučiti posmatranju neba, ovde na licu mesta.

Uvek je sa sigurnošću znao da li neko govori istinu ili ne. A na ovom mladom tumaču neba, odmah je bio zapazio da ume dobro da koristi drevna znanja u svojim tumačenjima, a prepoznavao je i onu prozorljivost kakvu većina drugih, poznatih tumača neba, željnih slave i pozicija u društvu, nisu imali.

Neki tumači, pa čak i stari Gvair, zvanični tumač neba palate, spominjali su taj period i upozoravali na rat i opasnost, čak i za samu palatu, ali Veliki Atlan je jednostavno znao da je ovaj mladi Dar sada bio na tragu istine.

U istoriji, postojala su mnoga proročanstva koja su govorila o propasti, ali njih su sada već mnogi nipodaštavali i govorili o njima, kao o običnim naklapanjima. Da li su se kataklizme događale i ranije? Da li su se još neki njihovi daleki preci preseljavali, naterani kataklizmama? Neke inke plovili su preko ogromnog zapadnog okeana, koji se prostirao iza velikog zapadnog kontinenta i donosili su vesti o drevnim građevinama koje su podsećale na njihove. Podnosili su izveštaje o ostrvima na kojima su živeli ljudožderi. Da li bi

malobrojni preživeli, recimo posle jedne takve kataklizme, mogli u očajanju postati čak i ljudožderi, pitao se.

– Da li si sve tačno proračunao? – pitao je dalje Veliki Atlan. – Da li bi veliki zapadni kontinent mogao biti bezbedan?

– To niko sa sigurnošću ne bi mogao da kaže – iskreno je odgovorio Dar. – Svakako bi se pojavio i veliki talas koji bi dopunski zbrisao mnoge obale koje ostanu. Bezbedno bi bilo možda duboko na kopnu, ali koliko duboko, a i flota tako ne bi mogla biti sačuvana. Svakako bi se pojavili i oblaci i tama koji bi takođe mogli doneti svašta. Možda bi bezbednije bilo Unutrašnje more, ali ne naše teritorije sa one strane kapije Atlasa, pre oni istočniji delovi.

Da, zamislio se Veliki Atlan, mladi Dar je odlično razmišljao. Flota je bila najveći problem. Bez nje, mogli bi se pretvoriti u divljake. Istina, na Zapadnom kontinentu bilo je velikih plovnih reka, ali reka nije bila more, više put od jednog mesta do drugog. A osim toga, nije znao da li na Zapadnom kontinentu postoji dovoljno kvalitetnog kamena za gradnju. I njemu je bolje zvučao istočni deo Unutrašnjeg mora, osećao je tako. Tamo je bilo dosta ostrva, ali tamo su bili i Atini sa kojima su već ratovali u prošlosti. Istina, Atini sada ne bi trebalo da budu problem. Ustao je i počeo da šeta po prostoriji razmišljajući intenzivno.

– Slušaj, uskoro ću ti ponovo poslati poruku po kuriru – zastao je i okrenuo se ponovo prema Daru. – Tada ćemo se tajno sresti i sa vernim Tisejom i još dvojicom velikih inka u koje znam da mogu imati potpuno poverenje, a dotle, nikom ni reći.

Jutro je bilo sunčano i svi u palati bili su uzbuđeni zbog praznika kakaoa koji je osvanuo, vršeći one poslednje pripreme za sve što je sledilo. Veliki Atlan stajao je na terasi

svoje odaje, duboko zagledan negde prema Glavi velikog konja, visokoj kamenoj steni koja je nadvijala grad. Ispod nje prostirala su se još dva vrha, Veliki i Mali kotao, kako ih behu prozvali, zbog neobičnih ulegnuća koja su imali na svojim obodima.

Mudri Tisej isuviše je dobro poznao Velikog Atlana, da ne bi odmah primetio kako su njegove misli sada negde veoma daleko od ceremonije i svega što je sledilo.

- Zvali ste me, Visosti?

- Da, da li su Knos i Keft u gradu, ili još uvek plove? – pitao je Veliki Atlan bez ikakvog okolišanja.

- Keft je tu, sprema se da isplovi, a Knos je na Zapadnom kontinentu, očekuje se da se vrati za koji mesec. To se nikada ne može pouzdano reći za koliko tačno, Visosti.

- Iz ovih stopa ćeš lično potražiti Kefta i preneti mu da lično ja naređujem da naredna dva meseca ne sme isploviti nigde i ni pod kakvim okolnostima. Ovo ćeš mu saopštiti u tajnosti u četiri oka, a za otprilike dva meseca saznaće zašto je to tako. A istoga časa kada Knos bude stigao, želim da me obavestiš – rekao je Veliki Atlan.

Da, pet godina je i dovoljno vremena i malo, pomislio je, dva meseca se mogu sačekati, ako se ne vrati, sprovede svoju zamisao za sada bez njega.

- Da li je neko tražio audijenciju? – pitao je dalje Tiseja.

- Da, Visosti, Krej.

- Krej? Šta sada hoće taj ljigavac?

- Želi da mu omogućite da iskrči još šume na Malom ostrvu, kako bi proširio svoje plantaže kakaoa. I to upravo na onom delu gde su zemljoradnici tražili od Atlana Malog ostrva još kanala za navodnjavanje – odgovorio je Tisej. – Zamolio me je čak da vam poverljivo prenesem, kako bi se tako u riznicu palate slilo mnogo više nego što bi to doneli skupi kanali za navodnjavanje – dodao je izrekavši to kao

nešto što govori preko volje, ali mora da kaže, već znajući mišljenje o toj ideji.

Veliki Atlan se kratko zamislio.

– Poruči mu da mu odobravam proširenje – Tisej ga je pogledao gotovo zgranuto – a Atlanu Malog ostrva poruči, da sam to lično ja naredio i da sada nećemo praviti nove kanale za navodnjavanje... Uostalom, sa njim ću se sresti... A Kreju poruči da imam još jedan uslov, svu šumu koju poseće biće obavezan da u što kraćem roku pretvori u građu za brodove, treba nam još brodova. – Tisej nije mogao da prikrije sve veću zbunjenost.

– Još brodova, ali...?

– Da, još brodova... I poruči mu da ne moramo da se vidamo... Izmisli nešto. Uradi tačno kako sam ti rekao.

– Naravno, Visosti – vratio je Tisej uobičajenu pribranost.

– I još nešto – dodao je Veliki Atlan – neću ići na kakao ples, večeras ću proslaviti praznik sa Tlaleom u paviljonu u vrtu, obezbedi nam diskreciju i neka nas tamo čeka dovoljno praha od naših starih zaliha, sa naše plantaže... A takođe obezbedi iz istih zaliha i lepu količinu za Veliku Atlantisu Meonu, neka se i ona večeras lepo zabavi sa svojim drugaricama i sluškinjama u svojim odajama.

Svetkovina ispred palate uvek je stvarala impresivnu sliku, pogotovo po ovako sunčanom danu. Gomila naroda koja se još od jutra tiskala preko svih sedam prstenova grada, okruženih kanalima i mostićima, dobro je popunila prostor ispred palate. Većina je bila u belom, jer su po tradiciji bele odore simbolizovale oblake i nebo. Na velelepnoj palati i građevinama okolo, blistali su ukrasi od oreihalka i

impozantno je delovala statua boga Posejdona sa dva konja u trku.

Frej koji se nalazio na levom uglu platoa, odmah do ograde prema spomeniku i dole dalje, prema narodu, držao je za povodac Kralja-konja koji je sa svojom dugom grivom delovao zaista kao neko božansko biće. Na prsima konja, kaiševima je bio okačen krug sa sedam prstenova, simbol Velikog ostrva, takođe od čistog oreihalka, koji je upotpunjavao njegov impozantni izgled. Na drugoj strani platoa, takođe u zelenoj odori koja je simbolizovala šumu, stajala je Eola, takođe držeći za povodac Kraljicu-kobilu ništa manje impozantnu od Kralja.

Veliki Atlan, već je stajao na mestu sa koga će se obratiti narodu. Malo iza njega, sa njegove desne strane, stajala je Velika Atlantisa Meona. Frej je prepoznavao mnoge važne ljude koji su stajali u gomili iza njih, uvažene inke, sveštenike, savetnike. Možda je Velika Atlantisa sada delovala i malo nervozno, jer se u delu gde su bili službenici palate, blizu Tiseja, upravnika palate, važno bila isprсила Tlalea, za koju se govorilo da je ljubavnica Velikog Atlana.

U masi zvaničnika, jedan gotovo groteskni lik, lako je privlačio pažnju. Krej, možda najmoćniji čovek Malog ostrva, vlasnik najvećih plantaža kakaoa i jedan od najbogatijih ljudi čitavog Atlana, bio se već jako udebljao, kažu od preteranog ušmrkivanja kakaoa, a bela, na prsima i stomaku otvorena odora, samo je isticala pojaseve sala koju su se prelivali već odatle, gde je odora bila otkrivena.

Dok su svi ostali zvaničnici upotpunjavali svoju važnost bogato izrađenim nakitom od oreihalka, na Kreju je sve bilo pretrpano zlatom. Osim nekoliko zlatnih lanaca na prsima, možda su najupadljivije bile masivne izdužene minduše, na već prirodno dugim ušnim resama, koje su možda s vremenom dobile izduženost i od te težine nakita, tako da

su sa obe strane velike obrijane glave delovale kao uši neke čudne životinje, koje landaraju.

Krej je govorio da je vizionar i da može da nosi tu količinu zlata jer je posvećen. Zlato je bilo metal posvećenih ljudi i nosili su ga samo sveštenici, ali nikada u nekoj prevelikoj količini, jer se smatralo da ono u većim količinama može uticati na čoveka i menjati ga. I sam Frej, nosio je kao zvanični službenik hrama, jedan zlatan prsten na ruci.

Ceremonija nije bila kratka, ali Frej je navikao da stoji u svojoj ulozi. Lično, više je voleo ovaj deo svetkovine kakaoa, a kasnije, uveče, dolazio je onaj, za narod, popularniji deo praznika, ples kakaoa.

Loti, Krejev sin, primetio je kako je otac zbog nečega naročito zadovoljan.

- Onda, oče, hoćemo li polako da krenemo na kakao proslavu... I na berbu novih, još neistraženih ženskih plodova koje nam tako velikodušno pruža kakaovac - nasmejao se sa očiglednim zadovoljstvom na ovu svoju konstataciju.

Otac ga je pogledao veselo. Loti je kao i obično u takvim prilikama bio okružen čitavim buljukom svojih pratilaca, drugara, koji su obilato na taj način koristili njegovo poznanstvo, naravno, uz sve benefite njihovog bogatstva.

- Sve u svoje vreme, sine, vi pođite, a ja ću načas zadržati ovog tvog drugara, jer imamo nešto važno da razmenimo - pokazao je očima Katelu, mladiću sa jako izbačenim prednjim zubima, kako želi da se sada povuku radi važnog razgovora.

- Katele, plan za sada uspeva, a da li si ti za ovih nekoliko meseci koliko me nije bilo na plantaži uspeo da sačiniš, novi, obogaćeni prah?

- Jesam. Siguran sam da će u ovoj mešavini sa kokom i plodom crvene biljke, mnogostruko pojačati zavisnost i oni koji ga budu ušmrknuli tražiće iznova još i još, mnogo više od ove sadašnje verzije – odgovorio je Katel ponosno, sa pomalo čudnim, iskeženim osmehom... – Istina, postoji problem... Neki od seljaka na kojima smo ga isprobavali, dobijali su čudne simptome, a neki su i umrli, istina ne mnogo, ali jedan manji broj...

- Katele sine moj, neka te to ne brine. Mislim da su i Veliko i Malo ostrvo trenutno prenaseljeni ljudima... – sakrio je Krej u pogledu i osmehu neki svoj još neizgovoreni plan. – ... Ali ono što je važno, naša zarada će uskoro biti tolika, da ćemo brzo biti moćniji i od samog Velikog Atlana... – na ovo su se obojica nasmejali, svako na svoj način.

- Znači, Katele, večeras je ovo još uvek stara verzija praha, a već sledećeg puta, biće ta nova?

- Upravo tako, poštovani. Večeras možemo bezbedno uživati sa svima ostalima.

- Uživajmo onda. I nikome ni reči. Čak ni Lotiju, upamti – završio je Krej razgovor za sada, ali bilo mu je kristalno jasno da ovo na kraju nije morao posebno da naglašava. U stvari, ni Katel nije želeo da Loti zna koliko je bogato nagrađen za sve što je radio.

- Veoma bi me iznenadilo kad bi se ovoga puta pomerio iz nekog ćoška, gde ćeš verovatno stajati i pričati, sa nekim davežima – rekla je zajedljivo, sa pomalo začikavajućim osmehom Eola Freju, dok su zajedno dolazili na svetkovinu kakao plesa. Dok je on i dalje bio u svečanoj zelenoj odeći silvana, čoveka iz šume, Eola se već bila skinula u uobičajeni kostim kakao plesača, gola do pasa i samo sa kratkom suknjom oko bedara.